

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvétel:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők

XIX. évfolyam 177. szám.

Nagy-Várad.

Szombat, 1913. augusztus 2.

Városok közéletmezése.

Ha akadna olyan fórum, amely felelősségre tudná vonni a magyar városok vezetőit, hogy mit tettek eddig a közéletmezés javítása érdekében, mit tettek a drágaság leküzdésére: bizony nagyon szomorú dolgok sülnének ki, a legtöbb városi hatóság, amelynek kötelessége volna a polgárok anyagi helyzetének a javítása, éppen ezen a téren feledkezett meg kötelezettségeiről.

Vajjon melyik városban jött létre hatósági közreműködés mellett élelmiszer beszerző vállalat? Talán egyikben sem. Nagyváradon legalább nem. A mi városainkban könnyörtelenül kiszolgáltatták a lakosságot a közvetítők haszonra éhes seregének. Tekintsünk csak körül, vajjon hol látunk legnagyobb szaporodást? Nem-e azok körében, akik közzé ékelik magukat a termelő és fogyasztó közzé s úgy teremtenek maguknak uri egzisztenciát, hogy kihasználják egyiknek is a másiknak is a kényelmességét és mindkettő fáradtságos munkájának a hasznából lecsipnek egy-egy jókora darabot.

Vajjon ezek ellen az üzelmek ellen melyik város hatósága tett valamit? Egyiké sem, hanem ehelyett behunyott szemmel hagyja nőni a bajt, hagyja szaporodni a nyomorúságot s legfeljebb a maga bőrének fechezetére iparkodik ártatlan bünbakokat oda állítani a gyomruk miatt lázongó városi polgárok elé. Ilyen bünbaknak nevezték ki a városok vezetői a gazdaközönséget. Esztendőik óta hangzik a hamis vád, hogy a drágaságnak a magyar gazdák az okai, holott bebizonyított

tény, hogy a magyar gazda a világpiac áraihoz viszonyítva ma is aránylag igen olcsón adja el termékeit.

A termelőket tehát nem lehet vádolni a magyar városok közéletmezésének nyomorúságaiért, a termelők most is minden lehetőet elkövetnek, hogy a városok fogyasztóinak siralmas helyzetén segítsenek. Évek óta folyik az akció a termelés szervezése érdekében. Évek óta tanítják a falu népét arra, hogy szervezkedjenek s iparkodjanak az élelmiszereket rendszeresen s nagy tömegben előállítani, úgy amint azt a fogyasztók igénye kívánja. E tekintetben már tudunk is számottévő sikereket felmutatni s ha a városok gyors egymásutánban megalakítanák az ő közéletmezési vállalataikat, amelyek célul tűzik ki, hogy a lakosság gyomrának a kárára nem fognak nyereszkeskedni, akkor ezek a vállalatok már egész seregét találnák a szervezett termelőknek, egész seregét az élelmiszerek közvetlen beszerzési forrásainak.

Itt van tehát a legfőbb ideje annak, hogy a városok vezető egyénei megmozduljanak és komoly szándékkal tegyenek valamit a közéletmezés javítása érdekében. A termelők készen állnak ahhoz, hogy összekötötésbe lépjenek a városokban szervezett közéletmezési vállalatokkal.

Ha azonban a termelőket továbbra is kiszolgáltattuk a közvetítők piócahadánára, akkor a városi fogyasztók se várják, a mai nyomorúságos helyzetnek jobbra fordultát. Igaz, hogy jöhetnek olyan idők, amikor a termőföld, az időjárás megembereli magát, egyik-másik élelmiszer a mostaninál jóval nagyobb meny-

nyiségben kerül piacra s ezáltal az valamivel olcsóbb lesz, ez azonban csak ideiglenes állapotot fog jelenteni.

A fogyasztás ma oly mértékben gyarapodott meg s ezzel együtt ugy megsaporodott a közvetítők serege is, hogy az élelmiszerek olyanfajta olcsóságára, mint az a boldogabb, régmúlt időben volt, egyáltalán nem számíthatunk. De számíthatunk igenis mindenféle élelmiszer árának bizonyos mértékű csökkenésére, ha megrövidítjük azt az utat, amit az illető élelmiszernek meg kell tennie, míg a termelőtől a fogyasztóig eljut. Ennek az utnak a megcsinálása azonban most már korántsem a gazdák, a termelők feladata, ők a felemunkát már elvégezték, a másik felét a városok vezetőinek kell kiépíteni. Csinálják meg minden városban hatósági felügyelet alatt az élelmiszereket nagyban beszerző közéletmezési vállalatot, amely mindenkor eltudja látni a piacot minden szükséges dologgal, amely megtöri a közvetítőknek mindenhol fenálló karteljét, amelynek gondja lesz arra is, hogy a fogyasztó csakis kifogástalan minőségű élelmiszerhez jusson. Ezt a munkát a városok vezetőinek kell megcsinálni!

A nyirbátori kerületből. Nyirbátorból jelentik: A nyirbátor választás aug. 8-án lesz. Nem lehetetlen, hogy Baltazár Dezső pártonkívüli jelölt még a választás előtt vissza is lép. Baltazár legutóbb már nem is pártonkívüli hatvanhetesnek, hanem egyszerűen pártonküvülinek mondja magát, hogy talán még azt higgyék róla, hogy függetlenségi.

Nyirbátorban Baltazárnak egyetlen hive van: a református lelkész, de ez most va-

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kossuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

sárnap nem mert bemenni a templomba, mert hírét vette, hogy abban a pillanatban, mikor az Ur asztala elé lép, felkerekedik az egész közönség asszonyostul, gyermekestül és egyedül hagyja a templomban. Végül a legujabb kortesnótát igtatjuk ide, mely Baltazárról eképpen zeng:

Tegnap cucilista, máma Tisza Pista
Éljen Laehne Hugó.

Ezt éneklék a „Kerek a zsemlye“ nótájára.

Budapestről érkező tudósítás ezeket mondja Baltazár Dezső fellépéséről: A munkapárt központi vezetősége eleinte azt hitte, hogy Baltazár, otthagyva a függetlenségi pártot, nyíltan a kormány táborához fog csatlakozni. Ebben az esetben szívesen látták volna a jelöltségét, amelyet egyébként Vay Tibor gróf Szabolcsvármegye főispánja portált legmelegebben. Csakhamar kiderült aztán, hogy Baltazár nem munkapárti jelölt, de nem is függetlenségi.

A klubban tegnapelőtt este is élénken pertraktáltak a nyírbátori jelölés kérdését s a legnagyobb mértékben elhibázottnak mondták azt, hogy a szabolcsmegyei főispán Baltazár mellé állott.

Tárgyalnak a delegátusok.

A bolgárok újabb sikerei.

A román és bolgár delegátusok Marghi-lomán román pénzügyminiszter elnöklete alatt összeültek, hogy Bulgária és Románia között függő kérdésekről tárgyaljanak. Miután a bolgár delegátusok a román kormány által javasolt új Dobrusa-határ ellen kifo-

gást emeltek, megegyeztek abban, hogy a tanácskozásokat mára halasztják, hogy alkalmat adjanak a bolgár delegátusoknak, hogy a javasolt határpontok jelentőségét behatóbban tanulmányozhassák. A szerb és görög delegátusok tegnap este külön tanácskozást tartottak követeléseik formulázása végett. Ma fogják elkezdni a tárgyalásokat a bolgár delegátusokkal. Közben a bolgárok a harcúterén sikereket értek el.

A török nem enged.

Páris, aug. 1. Törökországnak Drinápolyra vonatkozó hivatalos nyilatkozata nem engedékeny és alig engedi remélni, hogy Törökország kényszerítés nélkül le fog mondani Drinápolyról. A hivatalos jelszó ez: inkább a megsemmisülés, mint a Drinápolyról való lemondás. Annál meglepőbb a Temps drinápolyi távirata, amely szerint a török kormány egy része belátta, milyen haszontalan és veszedelmes volna továbbra is ellenállni a hatalmak egyhangú véleményének és hogy mennyivel jobb volna a drinápolyi kérdést a kompenzációk terére vinni. Ez a kompenzáció volna az Enosz-Midia vonal kiigazítása és a hatalmaknak hozzájárulása a vámok négy százalékos emeléséhez. A legfontosabb kompenzáció volna, hogy az egykori szövetségesek lemondjanak a hadikárpótlásról és a hatalmaknak az az ígérete, hogy Törökországot pénzügyi téren támogatni fogják.

Az orosz föllépés.

Pétervár, aug. 1. A tegnap tartott minisztertanácsban a hadsereg és a tengerészet vezérkarának főnöke is részt vett. Az ülésen nagyon fontos határozatokat hoztak a Törökország ellen tervezett akció tekintetében.

Török kegyetlenkedés.

Szófia, aug. 1. Jó forrásból származó jelentések szerint a törökök a határon kívül fekvő bolgár helységeken a lakosságot lemészárolják, a házakat kifosztogatják és felgyújtják.

Szófia, aug. 1. A kerületi hatóságok jelentése szerint a török haderő és a kurd lovasság még mindig nyugtalanítja a régi bolgár határ mentén lévő területek lakosságát. A törökök kifosztják a határfalvakat, elrabolják az asszonyokat és leányokat. — Mindenütt, ahol a törökök megjelennek, pánik, félelem fogja el a lakosságot. A bolgár kormány újra tiltakozni fog a portánál.

Bolgár sikerek.

Szófia, aug. 1. A vezérkartól érkező jelentések alapján azt állítják, hogy Bulgária katonai helyzete éppen a fegyverszünet megkötése előtt határozottan javult. A Pecsevónál két napig vívott véres és elkeseredett harc után a bolgár csapatoknak sikerült a görögöket visszaszorítani. Pecsevót tőlük elvenni és az egész környéket uraló hadállást elfoglalni. Ezzel a görög és a szerb csapatok összeköttetését megszakították.

A leszerelés.

Páris, aug. 1. Itt úgy tudják, hogy a bolgár delegátusok az ötnapos fegyverszünet következtében javasolni fogják, hogy a hadviselők, azonnal és egy időben szereljenek le.

A szegedi Andrassy-párt.

Szegedről jelentik: A volt Bánffy-párt emberei, Végman Ferenc dr és Szivessy Lehel vezetőével elhatározták, hogy megalakítják a szegedi Andrassy-pártot.

MEGTÉRÉS.

A fényesen kivilágított kávéházban vig muzsika hallik. Huzza a cigány hol vigan, hol keservesen.

Az elkülönített helyen a helyi szintársulat pazar kedvű primadonnája trónol, körülvéve vig cimborákkal s kecsesen fogadja a feléje áramló bókókat.

Csupa fiatalság, csupa jókedv. S mégis, mintha zavaró vonások vonulnának végig a szép nő homlokán. Valami nem tetszik neki, valami bántja s mintha valamitől szabadulni akarna, belekiált a zajba, zenébe:

— Vigat cigány! Vigat! Ma mulatni akarok! . . . Pezsgőt ide! Pincér pezsgőt!

Kacéran, elragadóan tartja kezében poharát:
— Szervusztok fiúk! Soh'se halunk meg! Fenéig! . . .

A pezsgő patakként folyik. A cigány pedig huzza rendületlenül. Nincs ideje elfáradni, mert a szép primadonna mulat. A közönség dédelgetett kedvence, az aranyos Rózsika rendel a nótát. Nem szabad, nem illik elfáradni.

De hej! A primadonnák szeszélyesek, különösen, ha szépek, ha körülrajongják. Rózsika arcán már látszik a pir, a pezsgő okozta diskkrét pir. Hangja cseng, gondola-

it már szabadabban nyilvánítja. A keserűség, a fájdalom, a mult mindinkább előtörnek zaklatott szívéből.

Cigány! Az én nótámat! Azt a szomorut, azt a szivettépt!

Mintha az egész világ fájdalmát, keserűségét akarta volna kifejezni. Az elhagyott kedves, siri, lány hangján dudolta fájdalmasan, merengően:

Betyár élet, minden budat ismerem.
Rég sirt ásott szívémben a szereltem.
Csalódásom a sirhantom fejfája;
A bubánat koszorút fűz reája!

Hagyjuk a mulatókat, Hagyjuk a pezsgős élet viharát!

Odakint az utca népe összesug, öszszesug:

A szép primadonna mulat. Rózsika marat . . .

Nem is veszik észre, amint kendőjébe bujva kicsi, szép leányka elsurran mellettük. Didergett, fázott.

Ő is megállott a tömegben. Figyelt, hallgatódzott.

Hátha megtalálom? Hátha itt lesz?
De nem! Ártatlan, romlatlan lelke visszariadt attól, hogy testvérét a cigányzenés

kávéházban kereste. Tovább ment, ismét vizszatért. Haladó édes anyjának kérő szavai jutottak eszébe: keresd fel Rózsikát, mond meg neki, hogy én, a távozó édes anyátok kérem őt, ne feledkezzen meg rólam és kicsi testvérekről!

Majd az édes anyja sirjára emlékezett . . . Nem, már nem fél . . .

Ez erőt ad neki. . . . Az ő áldott jó édes anyja! Még emlékszik reá, hisz nem olyan régen volt. . . . Hogy szerette, becézgette, megőrizte még a fuvó szél-től is.

Áldott édes anyám! . . . sóhajtott a kicsi leány, aztán zokogásba tört ki, a könyvek csaknem az arcához fagytak.

Aztán ismét úgy vonzotta valami. . . . A hang, az ének olyan ismerős. . . . Eh! megnézem. Hátha . . . hátha. . . .

Összeszedte minden erejét, zsiabdatt tagjait kiegyenesíté és belépett a kávéházba.

Vakító fény, zürzavar, mánáros férfiak kacaja fogadta. Mindenki csak reá nézett, mindenki őt figyelte: az a bizonyos külön asztal is, a primadonna asztala.

Eh! mit nekünk ez a fruska! Pezsgőt ide a javából. Fiúk igyunk! Soh'se halunk meg!

A kicsi leányka lábai megremegtek. Ez

SÉRYKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János

kőtszergyárában
(Rákóczi-ut, Bémer-tér.)

alól órnasi vasasztokban kapatok: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekevények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban

és kitünő kiviteiben készíttetnek.

Telefon 419.

Finta Sándor katolikus lett.

* * *

Finta Sándor, a tehetséges művészember tegnap este mielőtt elutazott volna Nagyváradról, elárulta életének eleddig legmegkapóbb eseményét. Elárulta, hogy a fegyház magányában emberfeletti vívódások után megtalálta az Istent és a hozzá vezető utat. Elárulta, hogy véres álmok kínozták, forradalmár volt, a vörös márványt szerette és őrült demagógokat, rongyos sztrájkvezéreket formált a lusta bronzból, míg hosszú viharok után ragyogó pleinairbe került.

Talán nem is lehetett másként. Az evolúció, a művészet, az agy gazdagodása, a felfogás nemesedése és az izlés tisztulása csak a katolikum igazságainak kincseihez vezethet egy művészt. Magnetikus erővel vonz magához a katolikus vallás egyszerű lelkeket és szárnyaló erőket egyaránt.

Finta Sándort nem a vallás misztériuma tette kíváncsivá, nem a templomok arany-szobrai ejtették bámulatba. Az infuláns misék aranybrokátja, csillagos kupolák, dómok régi zenéje, a processiók és a népének egyszerű költészete, csak egy-egy napi öröm, erősödés, lépcsőfok volt a nagy magáshoz. Amikor megértette, hogy számára csak a katolikus vallás jelenthet lelki megnyugvást, harmóniát az Élettel, jövőt, karriert és művészetet: akkor mélységes meggyőződéssel fölvetette a keresztet és azóta boldogan hordja.

Egy új Finta Sándor jött vissza az életbe, aki úgy járt, mint az „Elnémult harangok” primitív lelkű leánya. Megismerte

a katolikus templomot és amikor belépett a szürke, üresfalu református templomba, felkiáltott:

— Hogy mernek ezek minden közvetítő nélkül szóba állni az Istennel! . . .

Finta Sándor, a fiatal művész és Finta Sándor az ember megtalálta az igazi közvetítőt. A katolikus vallást. Így most már nyugodt lélekkel nézünk karrierje elé, mert látunk mellette egy ragyogó fegyvert: a keresztet.

Finta elmondja áttérése történetét.

Munkatársunk hosszasan beszélgetett Fintával. Mint érdekes és értékes embert sokan körülrepdesik. Bennünket különösen meglepett az, hogy legutóbbi művei, tervei, vázlatai erősen katolikus színezetűek. Egyházművészeti dolgokról beszél, Szamosújváron több monstranciát készített, ott hagyott egy kolosszális arany ikonosztázion tervet. Most Duna-Szent-Benedeken fog két szobrot mintázni a katolikus templom számára, Fájsson pedig freskót fest a templom boltzatára.

Beszéd közben egyszer, amint zsebébe nyul, kivessz egy barna olvasót. Természete- sen meglepődtem.

— Hogyan? . . . Ön katolikus?

— Igen. Oh, már régen. Hát ezt nem tudták Váradon?

Kértem, hogy beszélje el áttérése történetét.

testvére hangja. Arca hófehér lett. Ajka csak egy halk, sikolyszerű hangot tudott kiejteni: Rózsika!

Mint a vipera csipte volna meg, ugrott fel helyéről a primadonna s rohant, rohant testvére felé.

— Mancikám! Édes pici kis testvérem, mit keresel te itt? Beszélj, hogy van az édes jó anyám? Mit izen nekem? Hát nem felelsz? Ne félj, nem engedem, hogy a te romlatlan lelkedet itt megrontsák.

Siró, könyörgő hangon beszélt a nő, akit mindenki becézett, akit mindenki ünnepe, aki elől mindenki kitért. S most, amikor pici testvére reátalált ilyen helyen, vig cimborák között: megtört. Alázatosan, szinte féltékenyen kérlete őt, csak hogy egy szót szóljon, csak egyetlen egyet.

Borongó sejtés fogta el agyát. Talán csak nem? . . . Mondd édes Mancikám, aranyos kis testvérem, hogy van a jó édes anyánk? Egészséges?

Halkan felelt a kis lány! Jó édes anyánk meghalt.

Rózsika, a főzönség kegyence felsikolt, arcán köny pereg végig. Zokogva ölelte át kicsi testvérét s hosszán-hosszan nézett ártatlan szemébe. Majd hirtelen egyenesedve oda lépett mulató cimboráihoz s határozott hangon a következőket mondotta:

Ilyen és hasonló mulatozásban többé részt nem veszek. A könnyelmű, ledér élet gyönyöreiről lemondok. Jóvá teszem a hibát, mit elkövettem. Jóvá akarom tenni eddigi életemet. A kötelesség elszólit, ártatlan testvéremnek anyánk helyett anyja akarok lenni s így nem engedhetem meg magamnak, hogy torbézolás a titokban részt vegyek. Jó éjt!

Karon fogta kicsi testvérét és távoztak.

Egy év telt el azóta. Gondokkal, munkával teli év. Rózsika elhagyta a színpadot. Testvérekejének élt. Érte dolgozott, érte imádkozott. Önfelelő szeretettel ápolta, míg a tavasz, az éltető tavasz a gyógyulást el nem hozta.

Az emlékezetes éjszaka után első útja a temető volt, ahol édes, jó anyjának teteme pihent. Pedig hóvihar volt, hideg volt. Sokáig kereste a sirt, édes anyja sírját, már-már azt hitte nem találja s egy pillanatra még a lélekzete is elállt. Végre, egész véletlenül előtte állt a havas sírdomb zuzmarás fejfájával, hogy a nevet nem is lehetett olvasni, de ő megismerte mégis. Lábával elkapta a havat, amennyire lehetett, azután letérdelt és imádkozni kezdett . . . Hosszu-hosszu évek után először . . .
Katona Imre.

— Ha valamiért hálás lehetek Szamosújvárnak, hát ez az lehet, hogy katolikus lettem. Lázadozó lélekkel mentem oda. Meghasonlottam az Istennel s mikor először tört ki belőlem a barbár erő, vasból villámokat, korbácsot, éhes és durva rabokat formáltam.

— Ekkor született az Atilla relief. Fergeg, vihar, cikázó villám, nyöszörgő tömegek, féktelen tombolás: ez rendezte a lelkeket, szüntelen ezt próbáltam mámoros és izgatott fejjel kifejezni. Elégedetlen voltam, égetett a temérdek szociális gondolat a szabadságról, a jólétről és ha látta a Sztrájk reliefjét, vagy a Rabot, akkor bepillantott akkori életembe.

— Később csillapodott ez a szilaj tombolás és kezdtem magamat megfigyelni. Tükrör elé ültem, a haját próbáltam stilizálni, magamat mintáztam. Egyszer a kezembe került Kempis Tamás. Olvasgattam. A könyvtárban megtaláltam Torquato Tassot, Dante Divina Comediáját. Valami esodás derengést éreztem. Teljesen kimerültem. Száraz lett Marx, Hebbel, fáztam Schopenhauertől. Lombroso egy sárga koponya lett, Nietzsche egy őrült magántudós, éjszakákon át megjelentek előttem.

. . . Elővettem az Iliászt, fordítani kezdtem Sokrates dialógusait. A symposionok bölcselkedése, a biblia, egy-egy délután a szamosújvári püspöki templomban; minő új világot tártak elém! . . .

— A véres és lázadó eszmék helyett nagy nyugalom, életvágy fogott el. Megkaptam Prohászka püspök könyveit, Pázmány Kalauzát. Egyháztörténelmi studiumokat tartottam, ismerem a reformáció történetét és sirtam, amikor olvastam, hogy miképpen tette tönkre a keresztény renaissanceot a hideg protestantizmus.

— Ekkor éreztem először, hogy átalakul a felfogásom. Nyugodt lettem. Türelmes. Finom hangulataim voltak, elefántesontot kértem, primitív vésővel kivestem Krisztus képét, a Szűz Anyát. Levelezni kezdtem egy barátommal, aki sokat irt a keresztény vallásról, egyszerű mondatain órákig elgondolkoztam.

— Egyszer beküldött egy katekizmust. Egy hét alatt szóról-szóra megtanultam. Minden nap imádkoztam és rendkívül gazdagnak, jól berendezett életűnek éreztem magam. Elhatároztam, hogy mihelyt lehet, áttérek.

Erre tavaly kinálkozott kedvező alkalom. Dunapatajon voltam, ahol a plébános egy áldott jó ember. Róka Lajosnak hívják. Közöltem vele tervemet és ő örömmel ajánlotta fel segítségét. Szorgalmasan megtanultam: a hittételeket és ő le is vizsgáztatott. Így aztán 1912. június 1-én megtörtént hivatalosan is az áttérés, az igazgyűminiszter tudtával.

— Azóta erősebb lélekkel járok. A telet Rómában fogom tölteni, hogy egyházművészeti ismereteimet kibővítssem. Teljesen abszti-

HERBST Arany-, ezüst-ékszer és óra

: áruháza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.

Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyakláncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár 18-14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások olcsón eszközöltenek.
Szemüvegek beteg szemekhez orvosi recept nélkül kaphatók.

nens lettem, leszoktam a dohányzásról is és mikor Kishartáról jövet Budapesten kiszálltam, első utam a Jezsuitákhoz vezetett. Gyóntam és áldoztam. Az olvasót pedig mindig magamnál hordom...

Ezeket mondotta Finta Sándor. Sokat ér, hogy hittel vág neki az életnek. Ha követi a kis katekizmus igazságait, akkor soha sem fog leszédülni bármilyen magas oromra hág is fel. Töle sokat várnak az emberek és nem hozhatott magával szebb, erősebb, tisztább és magasabb művészi meggyőződést és hitet, mint amelyik a katolikumból fakad.

Cziffra Kálmán utóda.

Főszolgabíróválasztás a megyén.

A biharkeresztesi járás főszolgabírói állása megüresedett. A fontos állás betöltése felett már a szeptemberi közgyűlés fog határozni minden bizonynyal. Rebesgetik ugyan a megyeházán, hogy csak a decemberi közgyűlésen fogják betölteni a helyet, azonban ez csak az esetben volna lehetséges, ha decemberben általános tisztújítás volna. Az idén azonban, mint az előjelekből sejteni lehet, elmarad a tisztújítás és a tisztviselők mandátumait meg fogják hosszabbítani. Így a keresztesi főszolgabírói állást nem hagyják öt hónapon keresztül üresedésben.

A szeptemberi választás mellett bizonyít már az is, hogy Cziffra Kálmán utódnak a nevét is emlegetik. E szerint a keresztesi főszolgabíró Frankó Endre lesz. Frankó neve mellett más nevet nem is emlegetnek, de már a megye intéző körei határoztak is ebben a kérdésben és pedig Frankó mellett.

Frankó Endre jelenleg mint helyettes főszolgabíró vezeti a keresztesi járás közigazgatását. Ő, mintha kivétel lett volna, tizenhárom éves közigazgatási szolgálatából tizenkettőt töltött ebben a járásban. Talán az egész vármegyében nincs még egy szolgabíró, aki ily hosszú időn keresztül állandóan egy járásban teljesített volna szolgálatot. Tevékenységének elismerésül a főispán tiszteletbeli főszolgabírónak is kinevezte.

Hosszu 12 évi szolgálatát egy időben kezdte meg Cziffra Kálmánnal. Ő mellette sajátította el a közigazgatási gyakorlati ismereteket és ő mellette ismerte is meg a keresztesi járást. Ez már maga elég garancia arra, hogy ennek a járásnak hivatottabb főszolgabírót nem is választhatott volna az intézőség, mint Frankó Endrét.

Tizenkét év alatt nemcsak az aktákból ismerte meg a járást és annak közönségét, de személyes érintkezése által általános szeretetet és tiszteletet vívott ki magának. Képzettsége, tudása, szorgalma közismert. Megválasztása minden valószínűség szerint egyhangú lesz.

Annál nagyobb küzdelmet fognak kifejteni a Frankó Endre helyéért. Itt már 4-5 versenyző is lesz. A legutóbbi szolgabíróválasztás alkalmával szerepelt gyakornokok mind fognak pályázni. Itt már nehéz lesz a választás, mert mint legutóbb is megfogtak oszlan a szavazatok, annál is inkább, mert

a munkapárt ezt a választást nyílt kérdésnek fogja tekinteni.

Igy a szeptemberi közgyűlés ismét nagyon élénknek ígérkezik.

A rejtélyes nő.

Izgalmas hajsza után elfogtak tegnap egy asszonyt a rendőrök, aki majdnem szerencsétlenül járt. Lopni akart, rajtacsípték, elmenekült, futott, ablakon ugrott ki s végül is a bábaképezdebe került.

Az eset részletei a következők:

Lisztes Jánosné nagyvárad lakos tegnap délelőtt 11 óra felé hazatért a piacról. Midőn a konyhaajtót felnyitotta, észrevette, hogy valaki a lakásban járt és ruhaneműket szedett össze. Mindjebben széjjelnézve a szobában, észrevette, hogy egy női alak van az ágy alatt. Felszólítására az ágyalól kibujt az ismeretlen s egyenesen az udvarfelől lévő ablakhoz futott, amelyen kiugrott.

A lármára a házbéliek a menekülő asszonyt elfogták, az általa összecsoomagolt és lopási szándékkal elrejtett ruhaneműket az ágy alatt megtalálták.

Ugyanez az asszony délelőtt Rimanóczy-utca 9. szám alatti házban szintén fondorlással be akart jutni Buzás Elemér műszaki tanácsos lakására. Kérdezősködött a házbéliektől, hogy lakik-e a házban egy magános ur, kinek takarítónője az imént ment el a piacra? ... Miután a házbéliek a viselkedését gyanusnak találták, telefonáltak a rendőrségre, miközben az asszony az udvarról elfutott.

A megejtett nyomozás alapján kitudódott, hogy az asszony Rácz Juliánnának hívják, aki Lisztes Jánoséktól az ágy alól menekült. Előállították a rendőrségre, itt vizet kért és rosszulról panaszkodott, mire dr. Ertler Mór t. orvos beutaltatta a bábaképezdebe, mert valószínűleg az ablakból történt ugrás miatt — lett rosszul.

Rácz Julianna délután egy egészséges gyermeknek adott életet. Keserves könnyek között vallotta be, hogy éhes volt és ez késztette arra, hogy idegen lakásba hatoljon be. Gyermekét a menhelyen veszik gondozás alá, ő ellene pedig megindul a büntető eljárás lopás miatt.

Cziffra Kálmán mandátuma.

— Két község új választói. — A központi választmány ülése.

Biharvármegye központi választmánya tegnap ülést tartott, melynek legfontosabb tárgya volt Cziffra Kálmánnak az új országgyűlési képviselőnek mandátuma. A választmányi ülésen Fráter Barnabás alispán távolléte folytán Keszthelyi Zoltán főjegyző einökölt. Az ülésen Balogh János előadó terjesztette be a 29-én megtartott képviselőválasztás iratait. A bizottság a hivatalos névjegyzékek és a jegyzőkönyvek átvizsgálása után megállapította, hogy a választás szabályszerűen folyt le.

A bizottság ezután elhatározta, hogy a választási jegyzőkönyvek egy példányát a miniszterelnöknek, egyet a vármegyei levéltárnak küld el. Ezzel hivatalosan lezárulnak a választás aktái s még egyszer fog szerepelni az ügy, amikor majd a képviselőházban Cziffra Kálmán fogja bemutatni megbízó levelét.

A választmányi ülésnek volt egy második tárgya is és pedig a magyarhomorogi és újbártfalvi választók számának fel-

emelése. Ennek a két községnek ugyanis az idén valami csekélységet esett a cenzusa és így több lakos nyer az adója alapján választói jogot. Legutóbb 1901-ben állapították meg a cenzust és pedig Újbártfalván 4, Magyarhomorogon 10 koronában.

Az idei cenzus megállapítás alkalmával Újbártfalván 3 K 20 fill., Magyarhomorogon pedig 9 K 83 fillér az adóalap, mely után már szavazati jogot nyer az adózó. Ez az új alap ugyan nem sokkal fogja emelni a választók számát, mert például Magyarhomorogon egyáltalán nem fog változni a névjegyzék. Újbártfalván azonban már lesz 3-4 új választó is.

A központi választmány tegnap foglalkozott ezzel a két községgel is és elrendelték, hogy az új adóalap szerint írják össze a választókat.

Ezzel az ülés déli 11 órakor véget is ért.

Lesz elég víz a perifériákon.

A vízvezeték kibővítése.

Nagyvárad városának a déli periferiáján lakó közönsége már régóta panaszkodik, hogy a vízvezeték nem szolgáltat elég vizet. A szakértők ezt annak tulajdonították, hogy a Nagypiac-térről félkör alakban, különösen a Pece beholtozása folytán keletkezett új utca benépesedése folytán, rohamosan emelkedett a vízfogyasztás és az ott lefektetett csövek nem képesek elég vizet szállítani a szükséglet kielégítésére.

A város nagy áldozattal ezen akként segít, hogy Toraa-utcaútól a Nagypiacra, valamint Szarvassoron, Menház-, Mezey Mihály utcán át a Rhédey-kertig, majd elágazólag a Rulikovszky-uton s végül a 3-ik vasútnál az olasz oldalra, az eddigi szűk kaliberű csövek helyett 200-250 milliméter átmérőjű csöveket fektet le s ezáltal biztosítja a szükséges vízmennyiséget.

Ez a munka már annyira előhaladt, hogy pár hét múlva befejezik.

A vízvezetési bizottság tegnap délután ülést tartott Bordé Ferenc főjegyző elnöklése alatt, amelyen Schwarz Antal, Tabéry Armin, dr. Stokker József, Altnóder Endre voltak jelen.

A szakbizottság javasolta, hogy az új vízmű telep részére a költségvetésben megállapított összeget, amelylyel dotációja egyforma lenne a régi telep főgépésznek fizetésével, utalja ki a város tanácsa.

Vizdíj kivetés a lakókra.

Dr. Adorján Emil tudvalevőleg indítványozta, hogy a vízvezetési szabályrendeletet módosítsák akként, hogy a vízdíjak a lakók terhére vettessenek ki, ne a háztulajdonosra, aki csak végeredményében szavotol a vízdíjért.

A szakbizottság az indítványt nem tartja kivihetőnek, mert zavarokra és a város károsodására vezethetne.

Több háztulajdonos folyamodott az iránt, hogy a vízvezetési oldalcső elkészítésének díját részletekben fizethessék le.

Az utóbbi időben engedélyezett a város ilyen részletfizetést, de azt az illetők nem tartották be, miért is a szakbizottság csak az esetre javasolja a részletfizetés engedélyezését, ha az első helyen és kellőleg biztosítható a háztulajdonosnál.

A hálózat kibővítése.

Ezután a szakbizottság kiment a Rhédey-kert melletti utra, ahol a vízvezetési hálózat kibővítési munkálatait végzi a Vicsay-cég, — hogy a lefektetett csöveknél a próbát megejtse.

A csövek pompásan kiállották a próbát, 15 atmoszféra nyomás mellett a manométer

teljesen nyugodtan állott 20 percig, míg a próba tartott, ami bizonyítja a tömités kifünőségét.

A szakbizottság elnöke a bizottság megelégedésér. ek kifejezést adott.

A kibővítési munkálatokból már több mint 2000 méter készen van s ha rendkívüli körülmények nem jönnek közbe, pár hét alatt az egész munkálattal elkészülnek.

Izgalmas majomhajsza Margittán.

Orangutang a margittai vásártéren. — Megakarta fojtani a gondozóját. — Küzdelem az árokszélén.

Az idő zordonsága dacára is lassanként a forró égöv alatti világ kezd nálunk lábra kelni, ha nem is másban, de legalább az állatvilágban. Pár héttel ezelőtt a magyarcsékei telepeselek kergettek Vaskóh felé egy óriási kigyót tegnap meg a margittai hetivásárban fojtogatott egy hatalmas orangutang egy jól megtermett komédiást. Addig, míg a csékei óriási kigyót hivatalos emberek nem játák és sokan kétségbe vonják annak létezését, Margittán az egész vásári közönséget megzavarta tegnap a különös állat, melyről az egész község hajlandó kiadni bizonyítványát.

Pár nappal ezelőtt érkezett Margittára egy cirkuszvállalat, melynek a falragaszok szerint pompás állatsereglete is van. Az állatsereglet tényleg meg is érkezett. A csendes margittai polgárok éjjelenként borzadva hallgatják az oroszlanok félelmetes bögését, a tigrisek fogcsattogását.

Tegnap délelőtt a cirkusznak és az állatseregletnek sok látogatója akadt. Különösen megbámulták az ember nagyságu majmot, mely barátságatlanul nyujtogatta a közönség felé kopott szőrü lábát. A közönség jól mulatott az otromba állaton egy ideig. Ez alatt a hatalmas állatnak valahogy sikerült tömlőce zárját kinyitni és az ajtón keresztül egyenesen a közönség közé ugri.

Lett nagy rémület a ponyvasátorban. Az emberek arcán megfagyott a mosoly s mindenki kereste a legrövidebb utat a kijáratához. Egymás hátán, a majom meg az emberek hátán igyekezett a kijárat felé, miközben nem feledkezett meg a kezeügyébe akadt falusi frizurákat megtépázni. A majom hamarabb is jutott a szabadba, mint a közönség.

A rég nem élvezett szabadság egyszerre meghozta az orangutang kedvét, körülnézett és mivel nagyon hasonlatosnak találta a margittai állapotokat az afrikaiakkal, tőle telhető gyors futással igyekezett menekülni a házak közül ki, a szabadabb vidékre.

A majom gondozója természetesen nem hagyhatta csak ily könnyen elveszni az állatsereglet gyöngyét, hatalmas kötéllel felszerelve rohant a menekülő orangutang után.

Izgalmas és hosszú hajsza fejlődött ki az orangutang és az ember között. Végül is a sok szaladás kifárasztotta a majmot és megállott. Korántsem tűrte azonban, hogy megkötözzék, hanem két lábra állva, fogait vicsoritva várta üldözőit.

Mikor közvetlen közel ért hozzá a gondozó, két lábát előretartva, ujjával annak nyakát akarta megragadni. Az ember most már a saját életét is veszélyeztetve látta s ezért hatalmasan védekezett a dühös állat ellen.

Valósággal birokra keltek egymással, míg végre egy jól sikerült fogással sikerült az embernek megragadni az orangutang nyakát. Lábával a majom lábára lépett s így harképtelenné tette az állatot.

Még így is csak nagynehezen sikerült összekötözni a szőkevényt és visszazállítani tömlőcebe, amit nagy megnyugvással vettek a margittaiak.

..HIREK..

*** Porciuncula — bucsu a kapucinusoknál.** Szent Ferenc szabályait követő valamennyi szerzetház templomában nagy fényvel ülik meg ma a Porciuncula-ünnepet, melyhez Szent Ferencnek egy csodálatos jelenésének emléke fűződik. Nagyváradon a kapucinus-rend él Szent Ferenc szabályai szerint s a mai napra engedélyezett bucsuk az ő templomukhoz fűződnek. Teljes bucsuban részesül a mai napon, a ki meggyónik, megáldozik s a kapucinusok templomában a pápa szándékára a szokások imákat elimádkozza. A bucsu felajánlható elhunytakért is s megnyerhető anynyiszor, a hányszor az illető hívő ma a kapucinusos templomát meglátogatja s az imádságokat elvégzi. Ma a nagy ünnep alkalmából a kapucinusok templomában az első mise 7 órakor lesz. Az ünnepélyes nagymisé d. e. 10 órakor mondja Fetszer Antal felszentelt püspök, Hencz Aurél gvardián pedig predikál. D. u. 4 órakor litánia.

*** Miskolczy Ferenc szabadságon.** Miskolczy Ferenc dr Biharvármegye főispánja 6 heti szabadságra megy. A főispánnak már tegnap kellett volna megkezdeni szabadságát, azonban tegnap még idehaza tartózkodott s ő végezte a főispáni teendőket. Miskolczy távollétében Fráter Barnabás alispán teljesíti majd e munkálatokat, melyek végzésére tegnap már meg is érkezett a belügyminiszter megbízása.

*** A főkapitány szabadságon.** Gerő Ármin főkapitány tegnap megkezdte szabadságát. A főkapitány egyelőre csak négy hétre távozott el, mert a felhalmozódott ügyek nem engedik, hogy egyszerre vegye ki hat heti szabadságát. A főkapitányt hivatalában Jánossy Gyula helyettesíti.

*** Uj pénzügyi tanácsosok.** A nagyváradai pénzügyigazgatóságának két kiváló tisztviselőjét léptették elő most. Az egyik Maross Gábor pénzügyi titkár és a másik Schatz Miksa szintén pénzügyi titkár. Mindkét pénzügyi titkárt pénzügyi tanácsossá nevezte ki a király. A kinevezés tegnap érkezett meg a pénzügyigazgatósághoz, ahol az egész tisztikar nagy örömmel fogadta és siettek is a kitüntetetteknek gratulációjukat kifejezni. A két tisztviselőt az egész vármegye területén ismeri mindenki. Több mint másfél évtized óta működnek Nagyváradon még pedig két igen fontos osztály élén. Maross Gábor az adóügyosz-

tály vezetője és nagyváradai adóreferens, akit már egy alkalommal kellőleg méltatott is a Tiszántul. Akkor megírtuk, hogy ő lesz a pénzügyigazgató helyettese. E hiradásunkat csak megerősíti most az a kinevezés, mert mipt titkár nem lehetett volna helyettes-igazgató. Most már mi sem áll utjában a helyettesi megbízás megerősítésének sem. Schatz Miksa a trafik-ügyet kezeli szintén több mint egy évtized óta. Az ő kinevezése által is a munka és szorgalom elismerése nyilvánult meg a legfelsőbb forum részéről.

*** Tanítói kinevezések.** A vallás-és közoktatásügyi miniszterium hivatalos újságjának, a Néptanítók Lapjának tegnapi száma közli ama tanítók és tanítónők névsorát, a kiket a miniszter augusztus elsejétől kezdve kinevezett, illetve áthelyezett. Eszerint a kultuszminiszter kinevezte Biharvármegyében Berettyócsohajra Meskó Irma, Csujafalvára, Walner Ferenc, Ervasadra Kabay Sándor, Kabaláspatakra Keledi Margit. Nagybaródra Klacsó János, Sárszegre Manu János, Tatarosra Musits Gyula és Szabolcs Jolán, Váradcséhre Szerb János, Nagyváradra Török Rózsika, Tamáshidára Bencsik András. Athelyezte: Atyásra Sexty Jenő szaloncai, Berettyókirályra Réti Miklós máriahavasi, Jankafalvára Nagy Lajos Hódmezővásárhely kültelek, Kabaláspatakra Halay János gyetvai, Mezőtelegre Arndáczy Margit torontál-oroszi; okleveles tanítókat illetve tanítónőket.

*** Alaptalanul meghurcolt rendőr felügyelő.** Tegnap délután az Uj Nagyvárad „Jelenet a rendőrségen“ című cikkben oly tartalmu dolgokat közölt Bodó László rendőrfelügyelőről, a melyek valódiság esetén igen kellemetlen helyzetbe sodornák. Ebben az ügyben megkérdeztük Bodó felügyelőt, aki kijelentette, hogy a tényállásról nyilatkozni nem akar, majd annak idején a hivatalos akták teszik ezt meg helyette. Annyit azonban hangoztatott, hogy Schwartz Imre ellen, mint a cikk értelmi szerzője ellen a sajtópórt meg fogja indítani. Tudomásunk szerint az Uj Nagyváradban közölt tényállítás a valóságnak teljes elferdítése.

*** A hivatalos lapból.** Az igazságügyi miniszter Ungváry Antal élesdi járásbírósi jegyzőt a gyulai törvényszékhez helyezte át, dr Zvarinyi Szilárd aradi törvényszéki gyakornokot pedig az élesdi bírósághoz jegyzőnek nevezte ki.

*** Lengyel nemzeti ünnep.** 1863. január 22-én forradalomban kitört a testvér lengyel nemzet, hogy lerázza a cári önkény jármát. Másfél esztendeig adott a lelkesedés erőt a lengyelek hősi küzdelmének, de a sziveket megrázó önfeláldozás nem tudta pótolni az ígért külföldi támogatás elmaradása és az, hogy a felkelés nem volt kellően megszerveve. Az orosz kormány, karöltve a porosz és osztrákkal, véres hajsztát indított a felkelés vezetői ellen, kiknek jó részét a lengyelség színe-virágát 1864 aug. 5-én bitófán kivégezte és százötvenezer embert láncra verve küldött Szibériába... E, drámai jelenetekben oly gazdag szabadságharcban elesett hősök emlékezetének kétségül adózni a lengyel nemzet a felkelés ötvenedik évfordulója alkalmával. A Lwoban (Lemberg) tartandó országos ünnepeken magyarok is megjelennek, annál is inkább, mivel az 1863-iki lengyel szabadságharcban számos magyar vett részt, annak viszonzásául, hogy a lengyelek nem egy hőst és vezért adtak az 1848-49-iki szabadságharcunknak. Pininski Viktorné grófné, Nyáry Albert báró, Kovács Ernő dr

ügyvéd volt országgyűlési képviselő, Stadnietzki László gróf, aki végigküzdötte a lengyel szabadságharcot, továbbá **Baranszki Gyula** dr ügyvéd, a fővárosi bizottsági tag, a budapesti lengyelek körének volt elnöke, **Miklósi Ferdinánd Leo** nagykereskedő stb. mozgalmat indítanak az iránt, hogy a küldöttség vegyen részt a lengyelek ünnepélyén. A felvidéken Siposs Aladár dr kereskedelmi és iparkamarai titkár Kassán, **Desseffy István** dr vármegyei főjegyző Eperjesen, az Alföldön pedig **Kele József** dr főügyész Szolnokon buzgókodik ez ügy sikere érdekében. Csatlakozásra készül a felvidéki jogakadémiák, a budapesti és kolozsvári egyetemek ifjúsága, Szolnok, Debrecen, Nagyvárad, Arad, hol 1911. október 6-án tartott gyászünnepségen jelentek meg a lengyelek a lwowi Club Plosko Wegierski vezetésével. Miklósi Ferdinánd Leo a Magyar-Lengyel Egyesület titkárához, Budapest, Szubóky-u. 44. címre, forduljanak azok, kik ez ügyben informálódni, illetve a szeptember 6-án induló küldöttséghez csatlakozni óhajtanak. A mérsékelt áru vasuti jegyek beszerzése végett a résztvevők ugyanide forduljanak.

*** Bűnvádi följelentés gróf Szapáry Pál ellen.** Gróf Szapáry Pál ellen bűnvádi feljelentést adtak be. A feljelentő báró **Gerliczy Ferenc**, a főrendiháznak örökös jogon tagja, császári és királyi kamarás, báró **Fejérváry Géza** veje, ezidőszent Szeged város munkapárti képviselője. Gerliczy feljelentésében azzal vádolja Szapáryt, aki egyébként távoli rokona is, hogy megtevesztette, megcsalta, több százezer koronával megkárosította, ezt írásos bizonyítékokkal támogatja és kéri a bűnvádi eljárás megindítását. Gróf Szapáry Pál több mint négy éve küzd már az anyagi teljes megsemmisülés ellen. Az apjától, néhai gróf Szapáry Géza magyar főudvarmestertől örökölt vagyonnal és a feleségével, **Przedziecka Mária** grófnővel kapott hozománnyal együtt hét millió felett rendelkezett korlátlanul. Közel háromszázezer korona jövedelme volt, de ez kevés volt a hallatlan pazarlások fedezésére. Báró Gerliczy 900.000 koronás obligót vállalt a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál érte. Miután kiderült, hogy Szapáry adóssága egymillió koronával több a bejelentett összegnél, a gróf úgy a maga, mint a felesége nevében irást adott a bárónak arról, hogy összes butorait, elzálogosított és el nem zálogosított részvényeit, a felesége elzálogosított ékszereiről szóló zálogcédlákat, valamint feleségének a Belvárosi Takarékpénztárnál őrzött ékszereit biztosítékul adja. Ezeket a grófi pár később elidegenítette. A sok százezer koronával megkárosított báró meghatalmazást adott ügyvédjének, hogy jelentse fel Szapáry Pált és feleségét csalás miatt.

*** Ifj. Schwartz Ábrahám né temetése.** Tegnap d. u. 3 órakor temették ifj. Schwartz Ábrahám né óriási részvét mellett. A gyászszertartásnál jelen volt az izr. nőegylet, valamint a nagyváradai társadalom számos előkelősége. A halotti beszédet **Keseméti Armin** makói főrabbi tartotta. Kiemelve benne az elhunyt jótékonyaságra és emberszeretetre hajló tulajdonságát. A gyászbeszéd után a nehéz érekeporsót feltették a kocsira és a menet elindult az izr. temetőbe, ahol örök nyugalomra tették a sokak által megsiratott matrónt.

*** A nyilvános könyvtár juliban** ismét sokan látogatták, amennyiben 787-tel több olvasó volt, mint az elmúlt hónapban. A 2130 látogató olvasott 2293 kötet

könyvet, amelyek közül **szépirodalmi** mű volt: 1262 kötet (55 százalék) tudományos munka 578 kötet (25 százalék) és folyóirat 453 kötet (20 százalék). Legtöbb olvasó volt július 12-én: 141 s legkevesebb jul. 27-én 22. Azz olvasók között volt: 1045 diák, 398 iparos, 185 kereskedő, 179 tisztviselő, 71 főiskolai hallgató, 70 tanító, 58 joghallgató, 49 talmudista, 28 masamód 14 magánzó, 11 ápoló, 9 droguista, 6 varróleány, 5 tanár, 5 orvós, 3 író, 3 színész, 3 katona, 2 zenész és 1 pap. — Ajándék-könyveket adtak: **Békésy János** segédőr 1 kötetet 3 K értékben, **dr Edelmann Menyhért** 1 kötetet K 3 értékben, **Kir. Jogakadémia** 1 kötetet 1 K és **Láng József** 71 kötetet 150 K értékben.

*** Meghűntették a lacikonyhásokat.** Említette a Tiszántul azt a botrányos tisztátalanságot és visszaélést, amiket a lacikonyhák körül tapasztalhattak az utóbbi időben. Annira elharapozott a hamisított és egészségtelen ételek árusítása, hogy a rendőrség kénytelen volt razziaát tartani. **Dr Ertler** tisztiorvos jelentést is tett, aminek alapján az összes lacikonyha tulajdonosokat **Mezey Gyula** rendőrbíró tegnap 50—50 korona pénzbüntetéssel sújtotta. Egyben figyelmeztette őket, hogy ha még egyszer rajtakapják őket a tisztátalan és hamisított cikkek árusításán, 3-szoros büntetésben lesz részük, ami után az engedély megvonása következik.

*** A gyepmester kinevezése.** Nagyvárad városánál megüresedett a gyepmesteri állás. A pályázat meghirdetése után meglepetve tapasztalták a városházán, hogy több a pályázó, mint bármely előkelő tiszt állásnál. 36 pályázó jelentkezett a gyepmesterségre. A polgármester most döntött s **Grenó István** nyug. rendőrelőret nevezte ki gyepmesterré.

*** Titokzatos szobrász.** Kassáról jelentik: Folyó évi július hó 28-án egy 22—23 év körüli, magas termetű, sovány, szőke ismeretlen nevű fiatal ember, aki kék kabátot, krémszínű nadrágot, puha sötét zöld kalapot visel, egy ottani éjjeli mulatóban mintegy 500 korona értékű P. M. betűvel jelzett különféle fehérműt és selyem bluzokat eladásra kínált, amit egyesek meg is vásároltak. A rendőrség a ruhaneműt lefogalta. Az ismeretlen nevű gyanúsított bemondása szerint ő maga **Debreceből** utazott oda, de Nagyváradon, mint szobrászt ismerik. A 31 tételben felsorolt ruhaneműket 45 koronáért adta el. A várad rendőrség most keresi, hogy ki lehet a titokzatos szobrász.

*** A rabbi nem akar meghősülni.** Aradról jelentik: Az itteni törvényszék felelősségi tanácsa előtt tegnap tárgyalta **Grosz Péter** kőrösbökényi zsidó rabbinak becsületsértési pörét **Künsztler Arnold** fakereskedő ellen, aki ez évi március havában egy istentisztelet után azt mondta neki:

— Az olyan papot, aki nem teljesíti kötelességét, megvetem!

A kőrösbökényi járásbíró felmentette **Künsztler** Arnoldot. A felelősségi tanács tegnap tárgyalásán azt vallotta és panaszkolta el **Künsztler**, hogy mióta **Grosz** a községbe került, a hívők békéje teljesen fel van dülva.

— A legnagyobb büne a rabbinak, — mondotta **Künsztler** a tárgyaláson, hogy semmi áron sem akar meghősülni, holott a hitközség olyan feltételével megváltoztatta a járásbíró ítéletét, ha megházasodik.

Elmondotta továbbá, hogy a hitközség elnöksége tavaly határozatilag megintette a papot és felhívta házassági kötelezettségének teljesítésére.

A törvényszék az illetén való sok enyhítő körülmények figyelembevételével, megváltoztatta a járásbíró ítéletét és **Künsztler** negyven korona pénzbírságra ítélte.

*** Egy véres éj — a Vigadóban.** Szombat és vasárnap délután 3 órakor kezdődnek a **Vigadó** mozgóban az előadások.

Feltűnést keltő ujdonságok érkeztek, a világhírű **Pathé** gyár remekei, amelyek még egyetlen vidéki mozgószínház műsorán nem szerepelhettek. Hatalmas sláger az **„Egy véres éj”**, **Gaston Vella** társadalmi drámája, csodás felvételekkel, a megrázó erejű dráma mellett nagyszerű humoreszk **„A csodadoktor”** a **„Szeget-szeggel”** bohózat és bámulatos az **„Akrobatikus mutatványok,”** eredeti felvétel.

x Tekintettel az előrehaladott időre mélyen leszállított árakban árusítjuk a nyári ujdonságokat, **UJHELYI RÓZA** Rákóczi-uti üzletében. Finom gyászkalapok és fátvok is kaphatók. Telefon 130. szám.

x Utasok, Félix- és Püspökfürdőbe menni szándékozók figyelmébe ajánljuk **Serac Aurél** sörcsarokát (Váradvelencei állomásnál) hol a közönség kényelmére modern nyári fedett terraszok állanak rendelkezésre, amelyekben naponta frissen csapolt **Dréher-sör** és dupla-malata sör, kitűnő borok, izletes hideg és meleg ételek kaphatók.

*** CSODASZÉP,** friss, idejü termései csemege-szőlő! **Öszibarack,** **cukordinnye,** **ausztráliai idejü alma,** **friss paradicsom** stb. Kitűnő hegyi borok, kőbányai **szalon** és **malata sörök.** **MERTZ NANDOR** csemege üzletében, **Körös-utca.** Telefon 448 sz.

x FELHIVJUK a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyitott Rácz és Vass** női divatszalonban készülő **eredeti angol kosztüm** és **felöltökre.** Mérsékelt árak. **Nagy Sándor-u. 17.**

x Két jogász sétál a városban, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel **Pista** barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagé-kapu mellett.

x Különlegességi cukorka- és csemegeüzlet csak egy van városunkban, a **cukorka bonbonniere** a **Bémer-téri** korzón, hol sem kávé, sem fűszer szag nem járja át a cukorka és csemege különlegességei ízét. Ezért mindenkinek saját érdeke egészség szempontból is, hogy szükségleteit ott szerezze be. Finom kiszolgálás és olcsó ár. Tisztelettel **Benedek Testvérek** tulajdonosok

x Erdekében áll, hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László** és **Tsa** urin, női- és papi szabókat. Meglepo olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka **Sal Ferenc-utca 17.** Telefon 832 sz.

x IX. évfolyam augusztus 1-én. Vigyázni tessék, hol vásároljon e hónapban olcsó és jó árut. Egy waggon befőző cukrom érkezett, míg a készlet tart, kilója 88 fillér. **Aszódi** 8 féle zamatu mágnás pergelt kényi, melyhez hasonló nem létezik, egy negyed kiló 1 K 10 f. Saját darálásu porcukor, ki ója 90 f., 1 kiló hollandi csokoládé 2 K 10 f. egy negyed kiló erő és hízó kakao 1 K. **Brassói** elsőrendű szalámi 1 kiló 450 K, valódi **Ementáli** sajt ki ója 280 K, finom **lipői** turó 1 kiló 160 K. Tisztelettel meghívom a bevásárló közönséget **Kossuth-utcai főüzletembe.** I. fiók **Kert-utca,** II. fiók **Rákóczi-ut Kis Dávid** tőzsde mellett. **Aszódi Trieszti Kávé- és Tea** közvetlen behozatala, cukorka és csokoládé nagykereskedő.

*** Téli ruhákat** u. m. bundák, szörme és plüs kabátokat, szőnyegetek stb. nyári gondozásra elvállalunk felelősség mellett javítással együtt **Hatvány** és **Szentmiklós** szűcsök, **Nagy Sándor-u. 1.**

x Zombor Sándor sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, **Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt,** ahol villany erőre berendezett műhelyében készít mindenféle **fém-csiszolást, nikkelezést** és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31. szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban Hungária cipőgyár r.t.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad Rákóczi-ut 20. (Lévai M.-féle házban.) Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a leedszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecsel vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelennek.

x **Ne higgyen az ember** senkinek a világon, hanem győződjék meg személyesen róla, hogy bazárcikkekét, játékokat, ajándéktárgyakat nagyon jól lehet vásárolni a **Párisi bazárban** a Sas-passage bejáratánál.

x **Szenzáció a Korona kávéházban.** Ma és minden este a Korona kávéházban egy országos hírnevű női zenekar hangversenyez a legújabb ének és zeneszámokkal naponta változatos műsorral. **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők vezetése alatt, a társulat tagjai elsőrangú erőkből van összeállítva u. m. **Biró Irénke** csellóművésznő, **Kőváry Józsa** priménekesnő, **Báthory Adél** zongoraművésznő, **Földesy Lili** kitűnő harmonista, **Füredi** nővérek dob és hegedű művésznők és **Várady Franciska** nagybőgősnő, a társulat magán-számokkal is szórakoztatja a n. é. közönséget, a hangverseny kezdete este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves párfogást kérnek **Biró Irénke** és **Báthory Adél** karmesternők

* **Házi kisasszonynak** ajánkozik helyben, vagy vidékre egy uri leány a külső és belső háztartásban jártas, kitűnően főz, az állást azonnal elfoglalhatja. Címe a kiadóhivatalban.

x **Szandál** 20—25 számig 2 korona; 26—28-ig 2 K 60 f., 29—34-ig 3 K 20 f., 35—42-ig 4 K., Vászonn cipő 35—42-ig 1 K-tól kezdve szürke és barna szarvasbőrből, női fél cipő 6 kor., női parti fél cipők 3 koronától kezdve Feketénél Szent János-utcán, Kispipa mellett.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076.

x **Klein Vilmos és Társa** üzlete ismét megnyitott Rákóczi-ut 18. Meglehető olcsó és szolid árban szerezhető be finom férfiingek a 2—, láb-ravalók 1—, gyermek-kötények —50, gyermek harisnyák —24, 12 drb finom batiszt zsebkezdő 3—, férfi és gyermek sapkák már —36 fillértől, női kesztyűk —18 fillértől, vászoncipők —60 ftól. Mindezenek kívül kaphatók férfi és női harisnyák, női clott lüster és vászon kötények, férfi és női esőernyők, clott és siffon szoknyák, bőr és acél áruk és sétatatók nagyválasztékban. Nagyobb mennyiségű legújabb öngyújtót —50 fillérével árusítjuk ki.

x **Az „Erdélyi Kereskedelmi és Automobilforgalmi r.t.”** itteni fiókja június hó 1-én **Kórház-utca 6. sz.** alatt modernül berendezett, ujonnan épülő **GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELYT** nyit meg. A garage és javítóműhely felszerelése és kiállítása minden követelményeknek megfelelő lesz. A társaság e nye új vállalkozása automobilista körökben átalános megelégedést kelt, annál is inkább mivel Nagyváradon és az egész megyében ily szakszerűen berendezett garage és javítóműhely az autotulajdosok között régen érzett közűkséget pótol.

* **Hölgyek kényelmére** bevezette a telefont, hogy a fürdő szezonra gyorsabban lehessen hölgyeinknek a megrendeléseket feladni a **Mille Juliette** fűző-teremnél Nagyvárad Színház-u. 4. Emke mellett. **Készít:** legújabb divatu fűzőket, haskötőt, melltartót, egyenestartót stb. **Allandó nagy raktár fűzővédőkben.** Telefonszám 827.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **A városban** számtalan esetben lehet csoportosulásokat látni, amint a hölgyek tanácskoznak egymás között azon a hallatlan olcsó árban forgalomba hozott **harisnya és keztü cikkeken**, amit **Ungerleider Salamon** harisnya és keztü áruháza árusít Nagy-Váradon, Szent János-utca 4. sz. alatt.

Valódi **Chassala szandálok**, amerikai **tennis cipők** és szabadalmazott **tennis ingek** kizárólag

REICHARD áruháza

cágnél kaphatók.

Engel Dezső

vizsgázott fogtechnikus

Lakását **Bémer-térre (EMKE kávéház emeletére)** helyezte át.

Olcsó gyógykurák itthon.

Astma, köszvény, vesebajok gyógyítása **fénysugaras** fürdőkkel, Légzési bajok, tüdő, gége-hurut ellen. **Belégzési s sürített levegőjü** (pneumatikus) kamrák

Nem kell okvetlen gyógyfürdőbe utazni, mert Nagyváradon is tarthatók a gyógykurák.

Dr Rácz Ödön sanatóriumában

Szilágyi Dezső-u. 7. Telefon 639. Bejáróknak egész nap nyitva. Benlakóknak olcsó pensio.

OCCASSIO ELADÁS
a nyári idényre

Tátray Gusztáv
kézimunka üzletében

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783. :: Telefon 783.

A nagypiactéri ujonnan épült **Kugler és Andrányi palotában**

modern lakások

és üzlethelyiségek kiadók novembertől.
Telefon 20.

* **Kossuth-utca 12. sz. ház emeletén** háromszobás utcai lakás azonnal kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

Vigyázat!!

DIÓSY SOMA
(DIÓSY MISKA)

CIMFESTŐ, ZOMÁNGTÁBLA KÉSZÍTŐ

EMKE és PANNONIA KÖZT

ROSENZWEIG MIDERES MELLETT VAN

TELEFON 839 SZ.

SPORT

A MAFC csapat összeállítása.

A holnapi MAFC—NAC mérkőzésen a Müegyetemi ifjak csapata olyan erős összeállításban fog szerepelni, aminőben még soha sehol nem játszott. Ime az összeállítás: **Ginzery—Szenes, Adorján—Sziklay, Smóling, Kossár—Fackel—Mann, Gaug, Reick, Teuffel, Havay.** Tartalék **Löbl** Látható az összeállításból, hogy mindazok az ismert nevű játékosok, kik a fővárosi I. o. csapatokból most igazolták át magukat a Müegyetemi csapatba, mindnyájan részt vesznek a holnapi küzdelemben. A NAC-nak tehát olyan ellenfele lesz holnap, aminő a FTC-t kivéve még nem volt s így a közönség egy kivételes érdekes és erős küzdelmet nézhet végig. A NAC a szokott összeállításban veszi fel a küzdelmet s a legnagyobb lelkesedéssel készül szembeállani a kétségtelenül erősebb ellenfelével. **Biró Kiss Menyhért** az ismert fővárosi sportiró lesz. A mérkőzés pontban délután 5 órakor kezdődik. A müegyetemi csapat tagjai holnap, vasárnap délben a gyorsvonattal érkeznek **Kolics** dőn trénerük kíséretében. A NAC a kitűnő sportifjakat, akik mindnyájan müegyetemi polgárok, testületileg fogadja a pályaudvaron.

Ginzery Nagyváradon. A BTC csapatának kivételes tehetségű kapusát **Ginzeryt** alkalma lesz közönségünknek holnap, vasárnap délután munkában látni. **Ginzery** ugyanis egy széles hullámokat vert igazolási eljárás után, amely a MLSz és a sportközvéleményt hosszasan foglalkoztatta, a MAFC részére igazoltatott. A Müegyetemi csapat holnap vasárnap délben Nagyváradra érkezik s délután 5 órakor a NAC csapattal tart mérkőzést. A MAFC a NAC jó hírű esatársorával szemben **Ginzeryt** állítja kapuja védelmére s így a mérkőzés során egy mindenképpen klasszikus védőjáték elvezetésében lesz része közönségünknek.

TÁVIRÁTOK

A pápa állapota.

Róma, aug. 1.

A vatikánból érkező hírek szerint a pápa állapota igen aggasztó. A szent atyához ma senkit sem bocsátottak. A betegnek igen erős rohamai vannak. Az érzelmesedés egyre jobban vesz erőt a pápán. A bécsi nuncius nyilatkozata szerint a hírek túlzottak és nem hiszi, hogy aggodalomra volna ok.

Eredménytelen béketárgyalások.

Bukarest, aug. 1.

A béketárgyalások nem jártak eredménnyel. A differenciák a hátrvonásokban vannak. A meghiusult tárgyalást ma 9 órakor újra megkezdik.

Újabb fegyverszünet.

Szófia, aug. 1.

Az esetben ha a békekonzferenciái nem jár eredménnyel. A fegyverszünetet újra meghosszabbítják 5 nappal.

Németország

Törökország ellen.

Szófia, aug. 1.

A birodalmi kancellár ma oly formán nyilatkozott, hogy a törökcsapatokat a legerélyesebben és minél előbb vissza kell szorítani. A német birodalmi nagy követ ma a portán oly irányu jegyzéket is nyújtott át.

Szababságot tartalékosok.

Bécs, aug. 1.

(Saját tudósítónktól.) A XV. és XVI. hadtestek tartalékosait nem a politikai helyzetre való tekintettel szababságot adják, hanem az árvíz okozta károk kijavítása végett.

A román trónörökös

a harctéren.

Bukarest, aug. 1.

Ferdinánd román trónörökös ma a harctérenre utazott.

Repülés Berlinből Budapestre.

Berlin, aug. 1.

Schoeller aviatikus tegnap délután öt órakor egy utassal Kemnitzbe repült, ahova hét órakor érkezett meg. Onnan Budapestre akarja útját tovább folytatni és ezzel a re-

pülésével pályázni fog a német nemzet repülő díjra.

KÖZGAZDASÁG

Gabona árszint.

Októberi buza	— — —	11.44
Buza 1914. aprilisra	— — —	11.98
Októberi rozs	— — —	8.99
Juliusi tengeri	— — —	8.08
Aug. tengeri (1913)	— — —	8.07
Tengeri 1914 májusra	— — —	7.88
Októberi zab	— — —	8.21

Budapesti értéktőzsdé.

Magyar hitelrészvény	—	818.50
Osztrák hitelrészvény	—	621.50
4%-os koronajáradék	—	81.25
Osztr. magy. államv.	—	499. —
Jelzálogbank	—	418. —
Leszámítoló és penzváltó	—	507. —
Haza bank	—	379.50
Magyar bank	—	540.50
Keresk. bank	—	3610. —
Rimamurányi	—	690.50
Salgótarjáni kőszén	—	752. —
M. Áh. Kőszénbánya	—	1028. —
Közuti vasút	—	687.25
Városi villamos	—	556.50
Adria	—	586. —
Atlantika	—	—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

CSÉPLESHEZ!!

gőzekéhez és mindennemű ipari célokra leg gazdaságosabb elsőrendű
:: SZENÉKBEN ::
 előnyös ajánlattal szolgál azonnal és későbbi szállításokra

UJVÁRI JOZSEF

szénagykereskedő

Nagyvárad, Uri-utca 14. Interurbán 481.

RUFF TESTVÉREK

épület- és gépiakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindennemű lakatos munkák, vas-szerkesztések, vízvezetők javítások és takaréktűzhelyek elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése
 erék, boronák, borsajtók és szőlőzúzó stb. **Lancos kútnak** ugy tartósság, mint vízvezető képesség tekintetében minden eddigi föltűnnek. Mindennemű gépjavítások szakszerűen és gyorsan eszközölhetők.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.

10-39. Telefon 10-39

KEPES ELEK

orvosi kötszerész üzlete Nagyvárad, «Sas-passage» átjáró.

Ajánlja saját készítményét

sérvkötőit,

szuszpenzorionot fecskenőőr és betegapólas cikkeket u. m. egyenes tartók, háskötők, ágyváltak, bidég

anatómiai

sérvkötők.

a melyek a szervet állandóan visszatartják mélylát és mély

végtagok, támgépek, gummi cikkeket, harisnyát stb. és a még fél nem sorolható cikkeket. Külön próbaterelem női és férfi kiszolgálására. **Óriási nagyraktár. Tiszteletők és iparosoknak árengedmény.**

Nyári mulatság a Püspökfürdőben.

A Püspökfürdő vendégei szombaton augusztus 2-án táncal egybekötött nyári mulatságot rendez, mely alkalommal a nagyvárad ur közönséget is szívesen látja és tisztelettel meghívja a rendezőség.

Ritűnő konyháról és pontos kiszolgálásról a fürdő hérlőség gondoskodott. Szükség esetén külön vonat áll a közönség rendelkezésére.

Ha nincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

LÉVAI MÁRTON

r.-t.

sirkőraktára és kőfaragó telepe

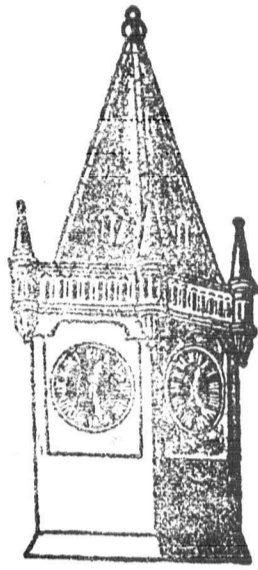
Nagyvárad Rákóczi-u. 20.

Mezey Dezső

toronyóra készítő

Nagyvárad, Szt. János-u. 64.

Az ország egyik legrégibb és legmegbízhatóbb toronyóra készítő telepe. Olcsó árak, több évi jótállás. Villanyerő berendezés.

Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a **Wolfram lámpák**

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világitási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.

Eladási hirdetmény.

Vb. Berger Gyula és vb. Berger Gyuláné csődválasztmányának 1913. július hó 2-n tartott ülésén hozott határozata, illetve felhatalmazása alapján alólirott csődtömeggondnok közhirre tesszük:

hogy a csődleltár 46. tétele alatt felvett egy drb. pejszinü csődörlovat, melynek becsértéke 1000 K-t, továbbá a csődleltár 65. tételétől 95. tételig felvett lovakat és csikókat, melynek becsértéke 6340 K, — a csődleltár 122 tétele alatt felvett 32 drb. kocát, melynek becsértéke 5440 K, — a csődleltár 123. tétele alatt felvett 12 drb. meddő kocát, melynek becsértéke 1800 K, — a csődleltár 126. tételétől 184. tételig felvett gulyabeli marhákat, melyek becsértéke 9465 K, — végül a körülbelül 1700 métermázsas elsőrendű anyaszénát nyilvános szóbeli árlejtés útján eladjuk.

Az árverés határideje 1913. év augusztus hó 18-ik napjának d. e. 10 órája.

Az árverés pusztán Nyésztán fog megtartatni. A venni szándékozók részére f. év augusztus 18-án d. e. 8 órakor a szakáli vasuti állomáson uradalmi togatok rendelkezésre állanak.

Az eladásra kerülő 44 drb. koca, valamint a széna egy tömegben bocsátatik árverés alá, míg a többi tételek egyenként.

Árverelni szándékozók kötelesek az árverés megkezdésekor a becsérték 10°/^o-át készpénzben alólirott tömeggondnok kezéhez letenni. Amennyiben a legmagasabb ajánlattevő ajánlatát eladók elfogadják, vevő köteles a vételért nyomban kifizetni.

Alólirott csődtömeggondnokok, ugyszintén a csődtömeg az eladásra kerülő jószágok sem külső sem belső hibáért szavatosságot nem vállalnak. Ugyszintén az eladás tárgyát képező széna minőségért sem. Vevő a szénát f. év december 31-ig saját felelőssége és veszélyére a birtokon tarthatja.

A csődleltár alólirott tömeggondnoknál a hivatalos órák alatt megtekinthető, míg az eladásra kerülő jószágok s tárgyak tömeggondnokok közbenjöttével jelentkezés mellett a birtokon szem élhetők meg.

Nagyváradon, 1913. július 12.

Dr. Fleischer Lajos, **Dr. Wallner Ödön,**
mint vb. Berger Gyuláné csődtömeggondnoka. mint vb. Berger Gyula csődtömeggondnoka.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ

Nagyvárad mellett. Téli és nyári gyógyhely. Egész éven át nyitva!!
Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása, víz hőfoka 49° C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, kőszénny, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1911. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultan és javultan a páratlanul hatásos Félix-lürdő gyógyforrásait, tükör, kád, iszap, mór és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakosztoba, társalgó, zongora és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tenis-pálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyves erdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-lürdő állomására naponta.

Posta, távirtda, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. Prospektust küld az

Igazgatóság.

LEGOLCSÓBB

és legjobb bevásárlási forrás

özv. Kádár János-né
elsősorú fűszer- és csemege kereskedése.Mindenféle gazdasági cikkek, kőolaj-
hár, kék, auto- és gépolajok és
auto-benzin nagy raktára !!Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.**Tűz- és betörésmentes****pénztárszekrények (safes) bérbeadása.**
Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben léte-
sített **safe-deposit osztályunkban** külön-
féle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély
díj ellenében bérelhetők.Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél ér-
téktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti
és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő
biztonságot és kényelmet találja.Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi
Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.**A
jó bornak**

nem kell ezégér

mondják még ma is a régi öregek! Hogy
mennyire igazok van, eléggé bizonyítja**Kecskeméti István**is, a reklámra nem szorult ujjonnan beren-
dezett étterme**Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.**Nyitva éjjel-nappal. Kínál saját termé-
sü borai, **előzékeny kiszolgálás**, szo-
lid polgári árak. **Abonensék naponta
felvételnek.**

MFI YBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.**MOS!**gallér és kézelőket fé-
nyesre, csipke és szövet
függönyök, bútor szö-
vegek, papi és egyen-
ruhák vegyileg tisztit-
tatnak.**Gyár: Körözs-utca 13.**

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Meglepő ujdonság!

FACIMBALOMBárki egy óra alatt meg-
tanulhat rajta játszani.
A Facimbalom 15 kü-
lömböző nagyságban
összehangolt fadarabokból
áll és a mellékelt ve-rőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verők-
kel, tokkal és mesés ajándékkal csak 6 korona.**Wagner a „HANGSZER-KIRÁLY”**
országszerte elismert elsőrendű hangszerárúházában
Budapest, József-körut 15.Fényképes árjegyzék ingyen. — **ÓVÁS:** Figyeljen jól a
pontos címre és házszámra.**A Szent László-nyomdában**az egyházmegyei főtanfelügyelőség
által a róm. kath. népiskolák szá-
mára összeállított minta szerinti**Heti órarend-ek**

már kaphatók és pedig:

- A) teljesen osztott iskolák számára
(minden egyes osztály külön-külön)
dbja 16 fill.
- B) részben osztott (két osztály együtt)
iskolák számára 20 fill.
- C) részben osztott (három vagy négy
osztály együtt) iskolák számára 20 fill.
- D) csztatlan (hatosztály együtt) isko-
lák számára 20 fill.

**Melocco Péter cementárugyár és
építési vállalat részvénytársaság**

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

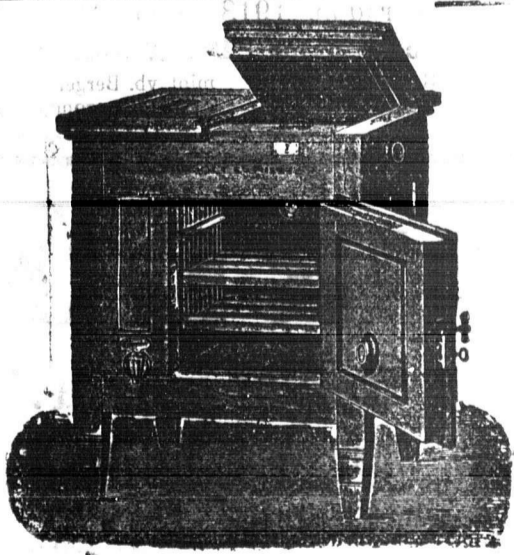
Nagyvárad fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:Szabadalmazott géppel
gyártott karmantus
portlandcement csöveket
az összes szabványos mé-
retekben és az ahhoz való idomdara-
bokat, csömöszöit és vasbetétes, vala-
mint portlandcement csöveket, küt-
gyűrűket stb.**Márvány mozaiklap, műkö-
és cementárugyár. Beton és
vasbeton építési vállalat.****Elvállal:**Utcák és házak csa-
tornázását, hidak és
vizmedencék szak-
szerű építését. Na-
gyobb vállalatoknál **tervekkel és
költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

JÉGSZÉKRÉNYEK kerti vasbútorok, valamint konyha-fabútorok is u. m.: konyha kredenz,
FAGYLALT-GÉPEK és **FORMÁK** asztal, szék, zsámoly, teknő és az összes konyha berendezések**TARSOLY és RISZTÓ**különlegességek
vaskereskedésében**Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390 szám.**